

hadden over het horen van de roep van Kwartels en Kwartelkoningen werden door Kees flink getemperd, toen hij opmerkte dat hij die vogels vorig seizoen ook al nauwelijks meer had gehoord. Hij sprak het vermoeden uit dat de Kwartelkoning wel eens geheel uit Oost-Groningen kon zijn verdwenen. Maar we zouden ons best doen.

De eerste stop, de Tjamme bij Finsterwolde, leverde in het avondlicht het fraaie schouwspel op van een vlucht van vijf Zomertalingen en, zeer opmerkelijk, een donkere, onvolwassen Visdief. Deze vogel vertoonde kenmerken van eerste zomerkleed en dat is bijzonder omdat tweede-jaars Visdieven (wat deze dus waarschijnlijk was) gewoonlijk in Afrika blijven en pas naar onze streken terugkeren als ze een geheel volwassen kleed hebben, in hun derde kalenderjaar dus. Deze vorm staat bekend onder de naam "portlandica".

Bij de volgende stop blijken we, "niet geheel toevallig" volgens Kees, vlak bij het nest van een paartje Grauwe Kieken te staan en zijn we getuige van een mooie prooi-overdracht. Daarna naar Nieuwe Statenzijl, waar op de binnendijk het spelen van vier jonge vossen zelfs de meest monomane vogelaar onder ons mag verleiden tot enkele ohs en ahs. Alom verbazing dat dit nest voorsnog aan de aandacht van de immer waakzame jagers is ontsnapt. Voordat het echt donker wordt zien we enorme groepen Spreeuwen zich verzamelen om in het riet te gaan slapen en horen we een Sprinkhaanzanger. Op het wad van de Dollard foerageren Kluten en Tureluurs.

En dan het hoofddoel van de excursie: daarover kunnen we kort zijn. Een tiental keren stoppen we in de duisternis tussen biet en luzerne en spitsen onze oren tot ze suizen, maar na een minuut of tien moet Kees toch steeds weer vragen: "Zullen we nu naar een andere plek gaan luisteren?" Plekken in Oost-Groningen klinken als Zwarte Ruiter, Kievit of Kluut, maar *crex crex* of *kwik-me-dit kwik-me-dat* wordt er niet meer gehoord en dus is er, triest genoeg, eigenlijk geen reden meer om deze excursie nogmaals te organiseren. Het requiem voor de Kwartelkoning heeft er weer een paar maten bij.

Jan Alex de Roos

LUISTEREN NAAR EEN PLEK: Avondexcursie Oost-Groningen.

Aangelokt door wervende teksten in de *Grauwe Gors* over Grauwe Kiekendieven, Kwartels en Kwartelkoningen vertrok een klein groepje vogelaars om 20.00 uur van het Overwinningplein naar Midwolda, waar Kees Koffijberg al wachtte om leiding te geven aan deze traditionele Avifauna-avondexcursie. De verwachtingen die de meeste excursiegangers